

Workshop - Tångeröd 2:18 m.fl.

Cultural Planning workshop inför detaljplan

Upprättad 2017-02-15

Tjörns Kommun, Västra Götaland

INLEDNING

Under våren 2017 kommer en detaljplan för området kring Tångeröd 2:18 att tas fram, som syftar till att pröva möjligheten att bygga bostäder. Eventuellt kan det även bli möjligt att planera för förskola och äldreboende. Arbetet har inletts genom att kommunens planavdelning hållit en medborgardialog med boende och verksamma i området i januari 2017. Syftet med arbetet var att identifiera tillsammans med medborgarna befintliga värden och brister i området, samt ta fram en bild av vilka behov för förändring och utveckling som finns och vilka kvaliteter som är viktiga att bevara.

Detta dokument är en sammanfattning av det som framkommit under medborgardialogen. Resultatet från medborgardialogen, ihop med andra planeringsförutsättningar, ska ligga till grund för kommunens arbete att ta fram en ny detaljplan för Tångeröd.

DIALOG INFÖR DETALJPLANERING WORKSHOP OM OMRÅDET KRING TÅNGERÖD 2:18

Medborgardialogen genomfördes vid en workshop enligt Cultural planning-metoden i Häggvallsskolan den 19:e januari 2017. Vid workshopen deltog ett tiotal personer. De flesta deltagarna bor i Hövik/Höviksnäs eller i området omkring och i direkt eller indirekt anslutning till Tångeröd 2:18. Flera av deltagarna är hitflyttade permanent efter att ha bott här i sommarhus.

Från dialogen framkom en tydlig bild av att havet, Låka badplats, gamla Höviksnäs och skogen är vad man är mest stolt över. De fina promenadområdena kring naturen och vid havet, de gamla gårdesgårdarna samt dem gröna lungor mellan bostadsområdena är viktiga kvaliteter boendena vill gärna behålla.

Däremot upplevs flera brister i området som deltagarna ansåg var viktigt att åtgärda. Såsom att området uppfattas som skräpig med brist på soptunnor, osäkerhet när man går och cyklar längs vägarna, speciellt Tångerödsvägen och bristen på handikappanpassning och offentliga toaletter vid bland annat Låkabadet. En annan problematik som kom fram i dialogen är att många anser att det sker en privatisering kring strandlinjen, vilket upplevs som otillgänglig till allmänheten.

Resultatet redogör för att flera och billiga lägenheter för äldre, seniorer och även för unga vuxna efterfrågats i området. Vidare önskas förbättrad service och kommersiellt utbud, såsom restauranger, bank, apotek och gym. Många tänkte det var viktigt att arbeta med gestaltningen av det nya område, med gröna ytor, cykelvägar och hus som passar in i Hövik/Tångeröd, samt med trädalléer och odlingsmöjligheter som en sätt att stärka platsens gamla identitet som fruktodlingssamhälle.

I samband med plansamråd under hösten 2017 kommer det finnas möjlighet att komplettera

tankar om området, eftersom relativt få av de boende i Höviksnäs kom till det workshoptillfälle som hölls.

Deltagarna fick inledningsvis svara på åtta frågor. Nedan följer sammanfattningar av alla de alla svar som deltagarna skrev ner.

Fråga ett: När du får besök, visar du dem något särskilt i området?

Havet, Låka badplats, gamla Höviksnäs och skogen var ett återkommande svar på frågan. Utsikten över Hakefjorden från bergstopparna, tystnaden, odlingslotterna, islandshästarna och naturmarkerna med den gamla hasselskogen visas också upp. Andra populära områden att visa är vägen ner till hamnen med gamla Höviksnäs och småbåtshamnen. Flera svarade även att de väljer att visa upp hela Tjörn och besöker då gärna Akvarellmuseet i Skärhamn, Pilane gravfält och Vetteberget som exempel.

Fråga två: Är du särskilt stolt över någonting i området, om ja, vad?

En fråga som inte helt oväntat fick liknade svar som på vad man valde att visa upp, såsom utsikten högt upp ifrån, Låka badplats och de natursköna, lantliga, utomhusmiljöerna. "I stort sett allt" var ett svar och många sa att de var extra stolta över de fina promenadområdena, närheten till hav och naturmark, allt storvilt i området och bondgården Höviks gård. Islandshästarna, närheten till allt, grannarna och de gamla gårdsgårdarna samt att Gamla Höviksnäs med Olsson trä betraktas som charmigt.

Fråga tre: Är det något du skäms över i området, om ja, vad?

Det var många workshopdeltagare som påpekade bristen på soptunnor i området, vilket medfört ett skräpigt intryck med många hundbajs påsar och annat avfall. Även bristen på offentliga toaletter vid bland annat Låkabadet och att de som finns i dagsläget är under all kritik upplevs som en brist. Höviks entré känns inte inbjudande och tunneln under väg 169 känns otrygg.

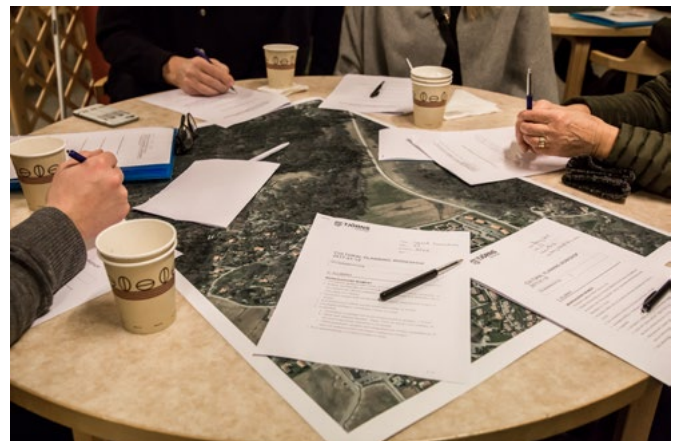
Vissa ansåg att de nya hyresrätt- och bostads-

rättshusen som nu byggs inte är så fina och att de inte passar in. Hamnen känns aningen privat och många anser att den privatiseringen där husägare bygger staket ända ner till vattnet så det inte går att promenera längs med strandlinjen inte känns ok då det blir otillgängligt. Bristen på dokumentation över Hövik och Höviksnäs historia är något flera skäms över och skulle vilja ha. Delar av området har bristande handikappanpassning och är därmed inte tillgängligt för alla, även bristen på handikapparkeringar påpekades, speciellt vid skolorna och Låkabadet. Längs de enskilda vägarna är många av skyltarna svårlästa och lyktstolparna dåligt skötta. Många tycker de betongfåglar som står utplacerade i området stör och är fula.

Några deltagare tycker det är för få grönområden/gröna stråk mellan husen och att det saknas tydliga vyer och siktlinjer. Det nämndes även att de byggnader som finns är placerade fel och att de högre husen borde ligga intill berg, bakom villorna istället för vid vägarna som de gör nu.

Fråga fyra: Vad anser du vara platsen identitet? (Ex. fiskesamhälle)

Ett före detta fiskesamhälle samt jordbruksbygd och trädgårdssamhälle med Höviks fruktodlingar. En bohuslänsk, lantlig känsla i ett naturskönt område med närheten havet i ett växande bostadsområde som är attraktivt att flytta till. Härlig grannsämja med flera naturliga mötesplatser i ett område där det gamla blandas med det nya. Den gamla kommunikationen med person-

färjan för färd till och från Göteborg från hamnen i Gamla Höviksnäs.

Fråga fem: Kan du se någon näring eller funktion som skulle vara positiv för platsen?

Flera deltagare var överens om att det behöves fler boende för äldre. Både seniorboende, äldreboende, trygghetsboende och 70+ boende med stöd efterfrågades och gärna med tillhörande restaurang som kan vara öppen för allmänheten att gå till. Då mataffär finns i både Kållekärr och Myggenäs samt nu även en ICA-nära vid Häggvallrondellen ansåg flera att det inte behöves fler. Några deltagare tyckte dock att det borde tillkomma en större matbutik på området och då gärna något annat än ICA såsom Willys eller Hemköp. Annan typ av service som önskades var apotek, bank och vårdcentral, även ett köpcentrum önskades.

För att återkoppla till Hövik och Höviksnäs historia såg några deltagare att öppning av nya växthus med plantskola och tillhörande odlingar skulle stärka platsens gamla identitet som odlingssamhälle, gärna med tillhörande café. Det önskades i samma anda mer gröna, luftiga rum mellan husen och massor av fruktträd, gärna med betoning på "Trädgårdsstad" med inspiration från England. Även fler ridmöjligheter med ordentliga ridstigar finns det en efterfrågan på.

Utöver en enklare restaurang i samband med ett boende önskade majoriteten av deltagarna

en lite finare restaurang, gärna nere i Gamla Höviksnäs hamn vid Olssons trävaruhandel. En utbyggnad av hamnen med plats för gästhamn och ett tillhörande café/kiosk alternativt en ny, större hamn, framför "nya reningsverket" trodde flera skulle vara positivt för Höviksnäs stort sett. I samband med detta önskades också att det gamla färjeläget öppnades upp för t.ex. utflyktsbåtar för turer på havet eller till Kåkenäs. Även ett spa vid havet ansågs vara positivt för platsen. För att främja en hållbar utveckling och ett större ägodelande föreslogs bil- och båtpooler som förslag för området, då det inte anses hållbart att alla ska ha egna bilar och båtar.

Fråga sex: Vad annat skulle du önska fanns här som inte finns idag?

Genomgående i alla grupper efterfrågades gång- och cykelvägar runt om i Höviksnäs, helst längs med alla vägar. Särskilt önskades GC-väg från Häggvallsskolan ner till både Gamla Höviksnäs och Låka badplats samt även gärna till Hakenäset. Intresset för odling i området är stort och fler odlingslotter, större än Fridhem, efterfrågades till det nya planområdet. Då tillgängligheten för alla är dålig, speciellt i utomhusmiljöerna, önskades mer anpassning och fler handikapparkeringar, speciellt vid skolorna som även nyttjas kvällstid av personer med funktionsnedsättningar. Bänkar och sittplatser att vila på längs med promenadvägarna är i dagsläget bristande, särskilt önskades det bänkar vid vägen vid nya reningsverket. Då majoriteten upplever området som skräpigt finns ett stort behov och efterfrågan på bättre avfallshantering i form av soptunnor och hundbajsbehållare. Någon park önskades, gärna i anslutning till rekreationsstråk med tillhörande karta över områdets alla promenadvägar. Även en strandpromenad efterfrågades. Fler bostäder i alla former önskas, dock främst fler hyres- och bostadsrätter, små lägenheter och småhus.

Fråga sju: Hur tillgängligt och/eller tryggt anser du att det är att promenera eller cykla till och från området till Häggvallsskolan, busshållplatsen vid väg 169, Gamla Höviksnäs och Låkabadet?

Majoriteten var överens om att de tycker det

känns osäkert att gå eller cykla mellan de nämnda sträckorna och att det behövs gång- och cykelvägar. Då sammanhängande GC-väg saknas känns det osäkert vintertid och när det är mörkt, speciellt i avseende då många bilar inte håller hastigheten och kör för fort på vägarna genom området. Någon typ av extra farthinder eller en hastighets-sänkning nämndes som åtgärder för att göra sträckorna tryggare, även att bygga "förbifart Höviksnäs" för att minska biltrafiken inne i bostadsområdena sågs som en lösning. Sista biten till Låkabadet som går på enskild väg känns extra osäker enligt många.

Miljön kring rondellen och tunneln under väg 169 känns tråkig och otrygg, speciellt när det är vinter och mörkt. Det känns extra farligt för familjer med barn att cykla längs med nämnda sträckor. Mycket skräp på grund av bristande soptunnor gör att området kring fotbollsplan/grusplan vid Häggvall känns skräpigt vilket ger en otrygg känsla.

Fråga åtta: Vilka platser skulle du önska gjordes mer tillgängliga i området?

Ett genomgående svar på denna fråga var att havet och hela strandlinjen borde göras mer tillgängligt, särskilt med en gång- och cykelväg till Låka badplats. Även bergstopparna och haselskogen som de boende i området är särskilt stolta över vill de göra mer tillgängligt, helst med tydligt markerade stigar och promenadstråk med tillhörande kartor, så man slipper ta bilen för att komma till naturen. Bäckens liksom skogen som ligger på andra sidan Tångerödsvägen bör bevaras och tillgängliggöras för att kunna användas rekreativt område. Miljön runt rondellen och gångtunneln under väg 169 föreslogs att göras trevligare med mer grönt.

Fråga nio: Beskriv med några rader hur du tror/vill att området ser ut i framtiden, om ca 20 år.

Deltagarna har lite olika visioner för hur de vill/tror att området kommer se ut i framtiden. Bland annat framhölls att området skulle se ut som det gjorde nu med inte för många och höga hus då man var nöjd som det är nu. Entrén till områ-

det är attraktivt med mycket grönt. Det finns en strandpromenad och kartor över de stigar och vägar som finns i området. Längs med majoriteten av vägarna finns välfungerande gång- och cykelvägar som knyter ihop de viktigaste målpunkterna och som då ökat tillgängligheten och tryggheten att ta sig runt i området.

På området finns ett litet torg med bank, café med uteservering, apotek etc. En park och en större mataffär finns nu också. Det finns ett tillräckligt utbud av både bostadsrätter, hyresrätter samt villor och då boende för både de äldre och billiga bostäder till de unga vuxna som ska skaffa sin första bostad. Det finns trygghetsboende/äldreboende/seniorboende med tillhörande restaurang som är öppen för allmänheten. Området präglas av ett ekologiskt och hållbart byggande. För de äldre finns bekvämt boende med gympamöjligheter, fitnessrum och gästlägenheter. Det finns tillräckligt med bänkar liksom soptunnor och är därmed rent och snyggt i området.

Höviksnäs har tagit tillbaka sin identitet som trädgårdssamhälle med fler odlingslotter, massvis av fruktträd och grönska mellan husen, kanske som en trädgårdsstad med inspiration från England – gärna med poppel och äppelträd i alléer. Det finns flera gemensamma mötesplatser och en fin restaurang vid hamnen i anslutning till strandpromenaden. Höviksnäs är fortfarande naturskönt och har kvar sin lantliga känsla med ett tydligt band till hav och natur.

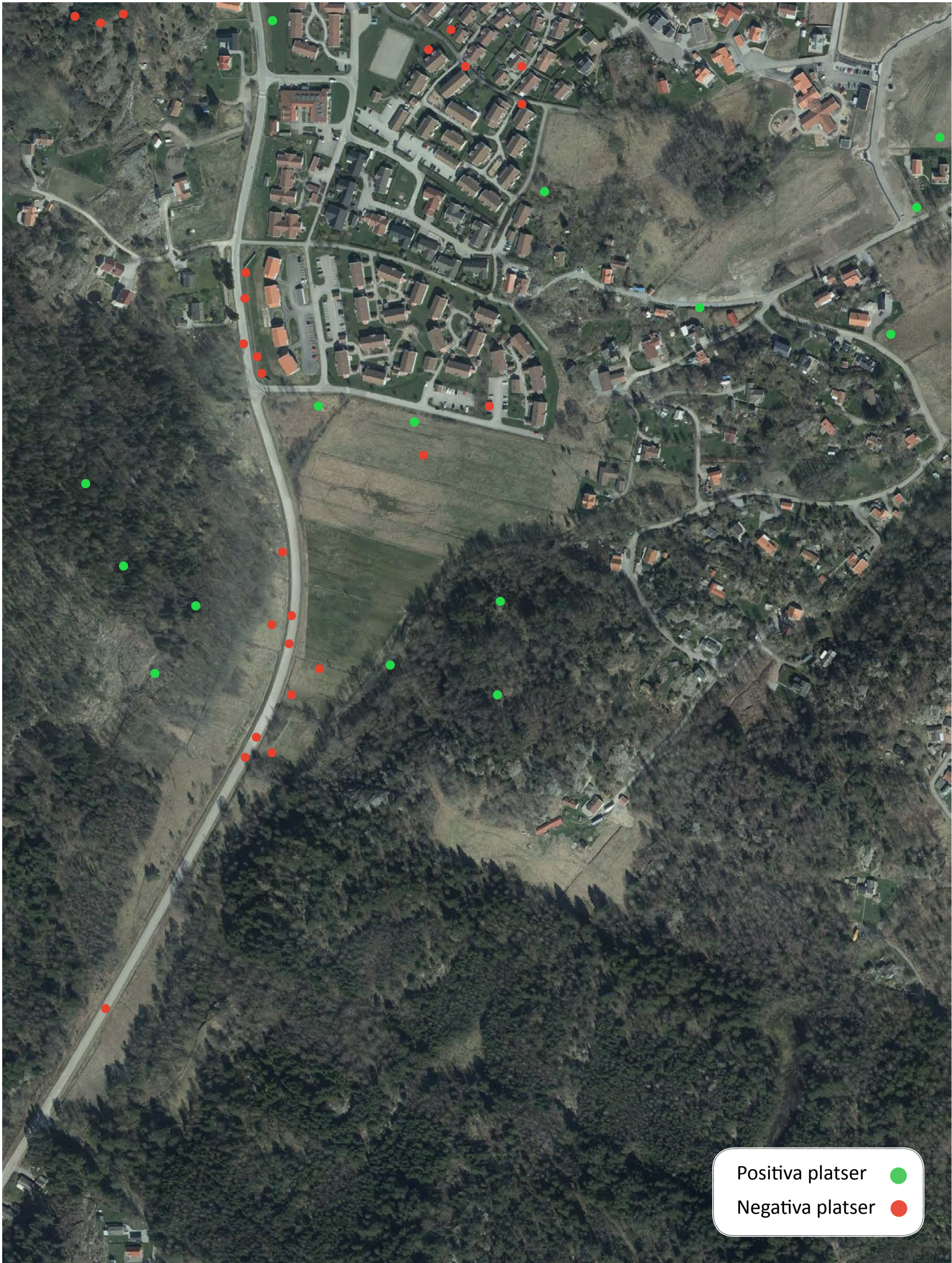

NULÄGESKARTA - TÅNGERÖD 2:18 m.fl.

NULÄGESKARTA - TÅNGERÖD 2:18 m.fl.

ÖNSKEKARTA - TÅNGERÖD 2:18 m.fl.

Attraktiv entré

Tankar om framtiden

Bostäder - hyresrätter, bostadsrätter och småhus

Äldreboende

Ekologiskt, hållbart byggande

Avfallsbehållare för hundbajs & skräp

Gång- & cykelvägar som binder ihop området

Plantskola med Café

Förskola

Mataffär Willys eller Lidl

Fler båtplatser, båtpool!

Restaurang

Bygg modulhus, billigt och bra

Bygg förbifart Hoviksnäs

Poppelträd

Använd natursten som avskiljare

Rondell

Odlingslotter

GC-väg

Lyft fram befintlig bäck

Frukträdsallé för avskärmning

Bevara!

Underhåll stigar

Farthinder

Busshållplats

Bevara!

Leta upp gamla stigar, ridvägar & vägar

